

Community Management Network
for Sustainable Development
National Conference 2019

THE DYNAMICS OF COMMUNITY CHANGE

รายงานสืบเนื่อง
(PROCEEDING)

การประชุมวิชาการระดับชาติ
เครือข่ายด้านการจัดการชุมชน
เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ครั้งที่ 4

วันเสาร์ที่ 23 มีนาคม 2562
ณ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

**คณะกรรมการฝ่ายพิจารณาบทความและตรวจทานเอกสารและผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาบทความ
โครงการประชุมวิชาการระดับชาติเครือข่ายด้านการจัดการชุมชนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ครั้งที่ 4**

คณะกรรมการฝ่ายพิจารณาบทความและตรวจทานเอกสาร

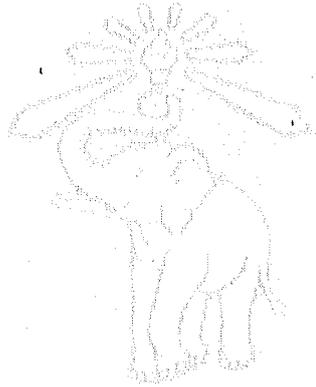
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อัจฉรา สโรบล	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (ประธาน)
รองศาสตราจารย์ปรีชา วงศ์ทิพย์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ธงชัย ภูวนาถวิจิตร	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทรงสุตา ภู่อ่าง	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณรงค์ ศิริรัมย์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทรงพันธ์ ต้นตระกูล	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
อาจารย์ ดร. อรยา พรเอี่ยมมงคล	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
อาจารย์ ดร. ปรีวิทย์ ไวทยาชีวะ	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
อาจารย์ณภัทร วิสวะกุล	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาบทความ

ศาสตราจารย์ ดร. อรรถจักร์ สัตยานุรักษ์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
รองศาสตราจารย์จรรุจน์ท์ เชาวนดี	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
รองศาสตราจารย์ปรีชา วงศ์ทิพย์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อัจฉรา สโรบล	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ธงชัย ภูวนาถวิจิตร	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทรงสุตา ภู่อ่าง	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณรงค์ ศิริรัมย์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทรงพันธ์ ต้นตระกูล	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
อาจารย์ ดร. อรยา พรเอี่ยมมงคล	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
อาจารย์ ดร. ปรีวิทย์ ไวทยาชีวะ	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
อาจารย์ณภัทร วิสวะกุล	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
รองศาสตราจารย์ ดร. นรินทร์ สังข์รักษา	มหาวิทยาลัยศิลปากร
รองศาสตราจารย์ ดร. ธงพล พรหมสาขา ณ สกลนคร	มหาวิทยาลัยศิลปากร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทิพย์สุดา พุฒจร	มหาวิทยาลัยศิลปากร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุภรัตน์ แสงฉัตรแก้ว	มหาวิทยาลัยศิลปากร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เกศราพร พรหมนิมิตกุล	มหาวิทยาลัยศิลปากร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สวรรยา ธรรมอภิพล	มหาวิทยาลัยศิลปากร

ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาบทความ (ต่อ)

อาจารย์ ดร.สุณี คำนวนศิลป์	มหาวิทยาลัยศิลปากร
อาจารย์ ดร.ภพ สวัสดิ์	มหาวิทยาลัยศิลปากร
อาจารย์วันชัย เจือบุญ	มหาวิทยาลัยศิลปากร
อาจารย์รัชกร วชิรสิโรดม	มหาวิทยาลัยศิลปากร
อาจารย์ธเนศ เกษรสิริธร	มหาวิทยาลัยศิลปากร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุทัย ปริญาสุทธีนันท์	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เรวดี อึ้งโพธิ์	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์เอมอร เจียรมาศ	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
อาจารย์ ดร.บัณฑิตา หลิมประเสริฐ	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
อาจารย์ยุทธกาน ดิสกุล	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวชายหาดชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

Development Guidelines of Tourism at Cha-am Beach, Petchaburi

มณฑิตา หาญพุด¹ ชนาธิป พึ่งฉ่ำ¹ และ ธงพล พรหมสาขา ณ สกลนคร²

Montita Hanput Chanatip Puengcham and Thongphon Promsaka Na Sakolnakorn

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ในการศึกษา คือ เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวชายหาดชะอำ โดยใช้วิธีดำเนินการวิจัยด้วยการสังเกต การสำรวจภาคสนาม และสัมภาษณ์เจาะลึกผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง จำนวน 30 ท่าน แล้ววิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เชิงบรรยาย และการวิเคราะห์เชิงบริบทของเนื้อหา จากการศึกษาพบว่า ปัญหาที่สำคัญ คือ ระบบขนส่งสาธารณะที่ไม่มีความสะดวก ไม่มีสิ่งอำนวยความสะดวกในพื้นที่สาธารณะมากเพียงพอ เช่น ห้องสุขา ห้องอาบน้ำ เพราะส่วนมากจะเป็นของเอกชน ขาดการออกแบบพื้นที่ตามแนวทางอารยะสถาปัตย์ ดังนั้น การพัฒนาการท่องเที่ยวชายหาดชะอำจะต้องพัฒนาพื้นที่ตามแนวทางอารยะสถาปัตย์ พัฒนาระบบขนส่งสาธารณะให้เชื่อมโยงกับสถานที่ท่องเที่ยวข้างเคียง เช่น หัวหิน นอกจากนี้หน่วยงานภาครัฐจะต้องร่วมมือกับภาคเอกชนในการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่องเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวและดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเข้ามาเพิ่มขึ้น

คำสำคัญ : การพัฒนา การท่องเที่ยว ชะอำ

Abstract

The objective of this study was to study the development guidelines for tourism at Cha-Am Beach, Petchaburi. This study involved using qualitative methods, which include the observations of and in-depth interviews with 30 participants. Then, the data were analyzed with descriptive analysis and content analysis. The study revealed that the area's problems include a lack of public transportation and a lack of public toilets. In addition, Cha-Am Beach's infrastructure was not designed based on a universal design. Therefore, Cha-Am Beach's infrastructure should be changed to align with the universal design concept, and public transportation should be added there. In addition, the beach should be linked to another tourist location, such

¹ นักศึกษา สาขาวิชาการจัดการชุมชน คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี

² รองศาสตราจารย์ ดร., ประจำสาขาวิชาการจัดการชุมชน คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี

as Hua-Hin Beach. The local government should cooperate with the private sector to set up more activities related to tourism as well.

Keywords: Development Tourism Cha-Am

บทนำ

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวไทยมีบทบาทสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจและสังคม รวมถึงการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศเป็นอย่างมาก เป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญนำมาซึ่งเงินตราต่างประเทศ ก่อให้เกิดการสร้างงาน เพิ่มรายได้ประชาชาติ และการกระจายรายได้สู่ท้องถิ่น และยังมีส่วนสำคัญในการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานของการคมนาคมขนส่ง รวมถึงการค้าและการลงทุน เมื่อประเทศประสบภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจ การท่องเที่ยวมีบทบาทสำคัญในการสร้างรายได้ให้กับประเทศสามารถช่วยให้เศรษฐกิจฟื้นตัวได้ในเวลาอันรวดเร็วกว่าภาคการผลิตและบริการอื่น ๆ (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2554) ประเด็นที่สำคัญของการท่องเที่ยวไทยที่จะ เชื่อมโยงกับการท่องเที่ยวของไทยมีปัญหาใหญ่ที่สำคัญ ดังต่อไปนี้ อาทิ การบริหารจัดการ การตลาด การบริการ การอนุรักษ์ การเรียนรู้ การเชื่อมโยงความคิดของ กลุ่มคน หรือหน่วยงาน มุมมองมิติทางสังคม วัฒนธรรม ชุมชน ท้องถิ่น หน่วยงาน และงบประมาณ สนับสนุน ส่วนสถานการณ์และผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลง ที่ทำลายการท่องเที่ยวของประเทศไทย (รัศมี อ่อนปรีดา, 2558)

“หาดชะอำ” เป็นสถานที่ท่องเที่ยวตากอากาศซึ่งมีชื่อเสียงของ จ.เพชรบุรี ตั้งอยู่ใกล้กับหาดหัวหิน จ.ประจวบคีรีขันธ์ภายหลังจากหาดหัวหินเริ่มมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักและที่ดินแถบชายทะเลบริเวณดังกล่าวถูกจับจองจนหมดทำให้เจ้านายชั้นผู้ใหญ่ในสมัยนั้นพยายามแสวงหาแหล่งตากอากาศแห่งใหม่ซึ่งมีความสงบและสวยงาม จนกระทั่งพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระนราธิปประพันธ์พงศ์ได้มาพบว่าชายหาดชะอำมีความสวยงามใกล้เคียงกับหาดหัวหินจึงได้เริ่มมีการพัฒนาตำบลชะอำขึ้นเป็นแหล่งพักผ่อนตากอากาศแห่งใหม่จนได้รับการยกฐานะจากตำบลกลายเป็นอำเภอชะอำในที่สุด

ปัจจุบันรัฐบาลยังมีโครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลอ่าวไทย (The Royal Coast) ซึ่งเป็นโครงการการพัฒนาการท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลด้านตะวันตก ได้แก่ เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร และระนอง เพื่อยกระดับให้เป็นเมืองท่องเที่ยวชายทะเลเพื่อการพักผ่อนระดับโลก นอกจากนี้ หัวหินและชะอำซึ่งมีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศเดินทางไปอย่างไม่ขาดสาย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะทั้งหัวหินและชะอำอยู่ไม่ห่างไกลจากกรุงเทพฯมากนักรวมถึงยังมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวของท้องถิ่นและยังคงสภาพของธรรมชาติที่ค่อนข้างสมบูรณ์ ซึ่งรัฐบาลได้เล็งเห็นความสำคัญของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในพื้นที่ชะอำและหัวหินเป็นอย่างมาก

ดังที่กล่าวข้างต้นเหตุปัจจัยต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจที่ส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวภายในประเทศ โครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลอ่าวไทย (The Royal Coast) ที่ส่งผลทั้งทางตรงและทางอ้อมแก่ชายหาดชะอำ ไม่จะเป็นเรื่องเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และทุนในพื้นที่ เป็นต้น จึงทำให้

ชายหาดชะอำ จังหวัดเพชรบุรีมีความจำเป็นที่จะต้องรู้จักและเข้าใจศักยภาพและเรียนรู้ถึงปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหา เพื่อนำไปต่อยอดพัฒนาและในพื้นที่ของตนเอง เพื่อที่จะได้พร้อมรองรับต่อปริมาณนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นจากโครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลอ่าวไทย (The Royal Coast) และความหลากหลายรูปแบบของนักท่องเที่ยว

วัตถุประสงค์

เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาการจัดการการท่องเที่ยวชายหาดชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

วิธีการดำเนินงานวิจัย

การศึกษานี้เก็บข้อมูลในช่วงเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2561 ถึง เดือนพฤศจิกายนพ.ศ. 2561 โดยเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) กำหนดศึกษาในพื้นที่ ชายหาดชะอำ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ใช้วิธีดำเนินการวิจัยด้วยการสังเกต การสำรวจภาคสนาม และสัมภาษณ์เจาะลึกผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง จำนวน 30 ท่าน ด้วยการสุ่มแบบเจาะจงและการสุ่มแบบบังเอิญ ประกอบไปด้วย นักท่องเที่ยว เจ้าหน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง และผู้ประกอบการร้านค้า แล้ววิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เชิงบรรยาย (Descriptive analysis) และการวิเคราะห์เชิงบริบทของเนื้อหา (Content analysis)

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่

1. คณะผู้ศึกษากำหนดแนวคำถามที่ใช้สัมภาษณ์ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ และตั้งคำถามขึ้นเองในขณะสัมภาษณ์ ซึ่งต้องสอดคล้องกับสถานการณ์ในตอนนั้นเพื่อได้รับข้อมูลที่มีความละเอียดมากขึ้น
2. สมุดจดบันทึก ใช้สำหรับจดบันทึกข้อมูลขณะสัมภาษณ์ หรือหลังสัมภาษณ์เพื่อนำข้อมูลที่ได้ออกข้อมูล และวิเคราะห์ผลต่อไป
3. กล้องถ่ายภาพ ใช้สำหรับถ่ายภาพขณะสัมภาษณ์ ตลอดจนการสังเกตเพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการวิจัยในครั้งนี้
4. เครื่องบันทึกเสียง ใช้สำหรับบันทึกข้อมูลขณะสัมภาษณ์เพื่อนำมาถอดข้อมูลและวิเคราะห์ผลการวิจัย

ผลการวิจัยและอภิปรายผล

ในส่วนของผลการศึกษา ผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็นสองส่วน คือ ปัญหาของการท่องเที่ยวชายหาดชะอำ และแนวทางในการพัฒนาการจัดการการท่องเที่ยวชายหาดชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ดังนี้

1) ปัญหาของการท่องเที่ยวชายหาดชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

สำหรับปัญหาของการท่องเที่ยวชายหาดชะอำ จังหวัดเพชรบุรี แสดงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ปัญหาของการท่องเที่ยวชายหาดชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

ปัญหา	รายละเอียด
ค่าใช้จ่ายสำหรับนักท่องเที่ยวมีราคาสูงขึ้นในช่วงวันหยุดและช่วงเทศกาล	ราคาค่าอาหาร สินค้า เช่น เสื้อผ้า ของที่ระลึก ของเล่น จะถูกเพิ่มราคาให้สูงขึ้นกว่าราคาตามท้องตลาดทั่วไป ที่พักถูกปรับให้มีราคาสูงขึ้นมากกว่าปกติ ในช่วงวันหยุดและช่วงเทศกาลค่าที่พักจะเพิ่มขึ้นเป็น 2 เท่าจากวันธรรมดาหรือวันที่ไม่ได้อยู่ในช่วงเทศกาล เดียงผ้าใบจะเก็บในราคาที่สูงขึ้นกว่าปกติ
การจัดการขยะยังมีปัญหาในช่วงที่นักท่องเที่ยวมีปริมาณมาก	พบว่านักท่องเที่ยวยังคงกล่าวถึงปัญหาขยะมีมากตามบริเวณชายหาด ในน้ำและทางเดิน ดังขยะมีขยะล้นออกมา ซึ่งปัญหาเหล่านี้เกิดจากการจัดการขยะยังไม่มีประสิทธิภาพมากพอที่จะจัดการขยะในช่วงที่มีนักท่องเที่ยวในจำนวนมากได้ และเกิดจากตัวของนักท่องเที่ยวเองที่ยังขาดจิตสำนึกในการรักษาสิ่งแวดล้อมและยังไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนร่วมมากพอ
ระบบการคมนาคมและขนส่งสาธารณะยังไม่มีประสิทธิภาพมากพอ	พบว่าในช่วงเทศกาลและวันหยุดจะเกิดปัญหาการจราจรติดขัดซึ่งส่งผลให้เกิดอุบัติเหตุตามมาอีกทั้งการขนส่งสาธารณะยังมีไม่มากพอที่จะรองรับนักท่องเที่ยวจำนวนมากและหลากหลายรูปแบบ
ขาดการออกแบบพื้นที่ตามแนวอารยะสถาปัตย์	พบว่าตามแนวชายหาดยังขาดสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้พิการและคนชรา ไม่ว่าจะเป็นทางลาดในบริเวณจุดชมวิวหรือตามทางเดิน ห้องน้ำสำหรับผู้พิการไม่ว่าจะเป็นแบบที่ต้องเสียค่าบริการหรือไม่ต้องเสียค่าบริการ ที่จอดรถสำหรับครอบครัวที่มีผู้พิการหรือคนชราที่จำเป็นต้องมีวีลแชร์
ห้องน้ำสาธารณะมีน้อยและนักท่องเที่ยวยังไม่รู้ว่ามียังมีห้องน้ำตรงจุดไหนบ้าง	ห้องน้ำที่มีอยู่ตามแนวชายหาดชะอำ มีแต่ที่ต้องเสียค่าใช้จ่ายสำหรับใช้บริการ ไม่ว่าจะเป็นสุขาหรืออาบน้ำ ห้องน้ำสาธารณะที่นักท่องเที่ยวสามารถใช้บริการได้โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายมีน้อยไม่เพียงพอต่อนักท่องเที่ยวที่มีปริมาณมาก และนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ไม่รู้จักที่ให้บริการห้องน้ำสาธารณะฟรี และบางส่วนไม่ทราบว่าชายหาดชะอำมีห้องน้ำสาธารณะเปิดให้บริการฟรีอยู่ด้วย
ขาดการพัฒนากิจกรรมเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว (กิจกรรมมีน้อย, ที่มีอยู่มีราคาสูง)	พบว่านักท่องเที่ยวต่างชาติและนักท่องเที่ยวชาวไทยไม่ค่อยทราบว่าที่ชายหาดชะอำนั้น มีเทศกาลอยู่หลายเทศกาลที่น่าสนใจ อย่างเช่น เทศกาลชิมบุชชั๊ก เทศกาลเที่ยวไทย 5 ภาค เทศกาลว่าวนานาชาติ Cha-am Music+Love Festival เป็นต้น แต่เทศกาลที่โดดเด่นของชายหาดชะอำและดึงดูดนักท่องเที่ยวได้มากที่สุด คือเทศกาลกินหอย ดูนก ตกหมึก แต่ราคาอาหารในเทศกาลนั้นมีราคาค่อนข้างที่จะสูง จึงทำให้นักท่องเที่ยวบางกลุ่ม

ปัญหา	รายละเอียด
	เลือกที่จะไม่ซื้ออาหารในเทศกาล ซึ่งเทศกาลทั้งหมดที่ยกตัวอย่างมา ส่วนใหญ่ก็จะเป็นนักท่องเที่ยวที่อยู่จังหวัดใกล้เคียงที่เข้ามาท่องเที่ยวเป็นส่วนใหญ่ นักท่องเที่ยวต่างชาติหรือนักท่องเที่ยวที่มาจากจังหวัดอื่นๆ ไม่ค่อยทราบว่า ชายหาดชะอำมีกิจกรรมหรือเทศกาลอื่นๆอีกมากมาย เนื่องจากทางเทศบาลขาดการประชาสัมพันธ์ การกระจายข่าวสารเกี่ยวกับเทศกาลประจำจังหวัด จึงทำให้มีเพียงแก่นักท่องเที่ยวที่อยู่จังหวัดใกล้เคียง ได้รับทราบรู้ถึงเทศกาลของที่ชายหาดชะอำ
ขาดการประชาสัมพันธ์และขาดการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวระหว่างชายหาดชะอำและสถานที่ท่องเที่ยวอื่นๆในชะอำ	ชายหาดชะอำมีการประชาสัมพันธ์สถานที่น้อย อีกทั้งวิธีการเดินทางโดยรถสาธารณะระหว่างสถานที่ท่องเที่ยวอื่นๆในชะอำ การเดินทางระหว่างสถานที่อื่นมาชะอำโดยรถสาธารณะมีน้อยที่ให้บริการอยู่นั้นก็มีราคาสูงและจำกัดเวลาในการที่จะอยู่ในสถานที่ต่างๆ การที่มีเวลาจำกัดทำให้นักท่องเที่ยวเลือกที่จะตัดชายหาดชะอำออกจากแผนที่การเดินทาง

2) แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวชายหาดชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

สำหรับแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวชายหาดชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ดังแสดงในตารางที่ 2 ตารางที่ 2 แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวชายหาดชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

ประเด็น	รายละเอียด
หน่วยงานภาครัฐควรควบคุมค่าใช้จ่ายสำหรับนักท่องเที่ยวที่มีราคาสูงขึ้นในช่วงวันหยุด และช่วงเทศกาล	ทางเทศบาลมีการจัดทำใบประเมินหรือแบบสอบถามเกี่ยวกับราคาอาหารหรือสิ่งอำนวยความสะดวกในช่วงวันหยุด เพื่อที่ทางเทศบาลจะได้ทราบถึงเกณฑ์ราคาที่นักท่องเที่ยวพึงพอใจที่จะจ่ายได้ และมีการเข้ามาตรวจสอบราคาอาหารหรือสิ่งอำนวยความสะดวกในช่วงวันหยุด เพื่อที่จะเปรียบเทียบกับราคาอาหารหรือสิ่งอำนวยความสะดวกในช่วงวันปกติ เพื่อตรวจสอบดูว่ามีการปรับราคาสูงมากเกินไปหรือไม่ หรือมีการเอาเปรียบนักท่องเที่ยวมากเกินไปหรือไม่ และให้เข้าไปช่วยควบคุมการตั้งราคาของพ่อค้าแม่ค้าในช่วงวันหยุดให้อยู่ในเกณฑ์ที่พอดี
การจัดการขยะในช่วงเทศกาลและวันหยุดยาว	มีการจัดกิจกรรมรณรงค์เกี่ยวกับขยะ โดยที่ทางเทศบาลและร้านค้าต่างๆ ต้องคอยร่วมมือกัน มีการจัดนิทรรศการขยะจากชายหาด เพื่อเป็นงานศิลปะและสะท้อนให้นักท่องเที่ยวได้เห็นถึงจำนวนขยะที่มีจำนวนมาก จนสามารถนำมาจัดทำเป็นนิทรรศการได้ หรือมีการจัดทำบอร์ดเกี่ยวกับขยะที่สร้างปัญหาต่างๆ เพื่อให้นักท่องเที่ยวที่ได้เข้ามาอ่าน ได้รับรู้ถึงปัญหา

	เหล่านั้น หรือมีการแจกจ่ายถุงผ้าหรือถุงขยะให้กับนักท่องเที่ยว เพื่อช่วยกันเก็บขยะ กิจกรรมดังกล่าว ที่จัดตั้งขึ้น เพื่อเป็นการส่งเสริมและปลูกฝังจิตสำนึกของนักท่องเที่ยวให้เพิ่มมากขึ้น
พัฒนาระบบขนส่งสาธารณะ เชื่อมโยงระหว่างสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ ในพื้นที่ชะอำ และพื้นที่ใกล้เคียง เช่น หัวหิน เพชรบุรี และปราณบุรี	พัฒนาระบบขนส่งสาธารณะที่ราคาประหยัดระหว่างสถานที่ต่างๆ เช่น รถโดยสารประจำทางซึ่งสามารถขนส่งผู้โดยสารได้มากในราคาประหยัดระหว่างสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ ในบริเวณกับชายหาดชะอำ โดยมีการบอกตารางเวลาของการเดินรถที่ชัดเจนในแต่ละวันและเพิ่มรอบรถโดยสารให้มามากขึ้นในวันหยุดเทศกาลเพื่อที่จะได้พอรอรับนักท่องเที่ยวที่เพิ่มมากขึ้น นอกจากรถโดยสารสาธารณะที่เชื่อมโยงระหว่างสถานที่ต่างๆ แล้ว รถโดยสารที่เข้ามาชะอำควรมีการปรับปรุงโดยให้มีรถที่เข้ามาส่งถึงตัวชายหาดชะอำเลยเพื่อความสะดวกสบายของนักท่องเที่ยวและเพื่ออำนวยความสะดวกในการเดินทาง
ออกแบบพื้นที่ตามแนวอ่าวระยะสถาปัตยกรรม	ทางเทศบาลควรมีการปรับบริเวณพื้นที่ให้มีพื้นที่ที่อำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการและคนชราเพิ่มมากขึ้น เช่น มีการปูทางเดินสำหรับผู้พิการ ห้องน้ำสำหรับผู้พิการ ทางลาดสำหรับรถเข็นผู้พิการ ราวจับสำหรับผู้พิการ เป็นต้น โดยการขอความร่วมมือทั้งจากภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนเข้ามาให้การสนับสนุน
เพิ่มห้องน้ำสาธารณะและมีป้ายประชาสัมพันธ์ให้นักท่องเที่ยวรับทราบ	มีการทำป้ายห้องน้ำสาธารณะให้เป็นจุดเด่น เพื่อให้นักท่องเที่ยวจะได้สามารถรับรู้และสามารถเข้าไปใช้ได้ โดยไม่จำเป็นต้องเข้าห้องน้ำที่พ่อค้าแม่ค้าเปิดและต้องเสียเงินค่าใช้บริการ และมีการสร้างห้องน้ำสาธารณะเพิ่มขึ้น เพื่ออำนวยความสะดวกและขยายจุดบริการให้กับนักท่องเที่ยว
การพัฒนากิจกรรมเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว	ควรมีการจัดกิจกรรมที่สร้างสรรค์ และก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งกับตัวผู้เข้าร่วมกิจกรรมเองและเป็นประโยชน์ต่อพื้นที่และควรขยับเวลาจัดเทศกาลหรือกิจกรรมต่างๆ ให้ตรงกับวันหยุดของคนทำงาน หรือ จัดในช่วงวันหยุดยาวและช่วงเทศกาลเพื่อเป็นการดึงดูดนักท่องเที่ยว ส่วนกิจกรรมที่มีอยู่เดิมนั้นก็พัฒนาโดยการปรับปรุงรูปแบบงานให้มีความน่าสนใจมากขึ้น และค่าใช้จ่ายในงานก็ควรให้ทุกคน ทุกกลุ่ม สามารถเข้าถึงและจับต้องได้
เพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์	มีการประชาสัมพันธ์ที่เพิ่มมากขึ้นในสื่อต่างๆ ทั้งทางอินเทอร์เน็ต โทรทัศน์ สถานีวิทยุ และสร้างเรื่องราวให้กับพื้นที่ให้ดูน่าดึงดูด

สรุปผลการวิจัย

การท่องเที่ยวระยะอำและพื้นที่ใกล้เคียงกำลังจะกลายเป็นพื้นที่สำคัญเพิ่มมากขึ้นต่อไปในอนาคตเนื่องด้วยรัฐบาลมีโครงการพัฒนาพื้นที่และระบบขนส่งเพิ่มมากขึ้น เช่น รถไฟรางคู่ โครงการรถไฟความเร็วสูง กรุงเทพฯ-หัวหิน ถนนท่องเที่ยวเลียบชายฝั่งทะเลอ่าวไทย 'ไทยแลนด์ริเวียร่า' ซึ่งจะส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน และช่วยยกระดับการท่องเที่ยวในบริเวณพื้นที่ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงในระดับโลก อย่างไรก็ตาม การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน กิจกรรมการท่องเที่ยว และองค์ประกอบการท่องเที่ยวยังไม่มีความสมบูรณ์มากนักในปัจจุบัน การศึกษานี้จึงเป็นการศึกษาเพื่อให้ข้อเสนอแนะบางประเด็นเพื่อให้เกิดการนำข้อมูลไปใช้ในการพัฒนาเพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้ ยังขาดมิติการพัฒนาอย่างยั่งยืน ดังที่ โปสต์ทูเดย์ (2556) ได้นำเสนอถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมว่า การจัดการสิ่งแวดล้อมหัวหิน-ชะอำ เป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องพัฒนาเป็นอย่างมาก เพราะหัวหินและชพอำต่างก็พบปัญหาสภาพแวดล้อมแย่ การจราจรติดขัด หากพัฒนาให้การท่องเที่ยวหัวหินเติบโตจะต้องพัฒนาสิ่งเหล่านี้ควบคู่ไปด้วย ไม่งั้นนั่นจะประสบปัญหาเหมือนพัทยา ภูเก็ต หรือเกาะช้าง คือสิ่งแวดล้อมแย่ง และสิ่งแวดล้อม สาธารณูปโภคไม่เพียงพอรองรับกับจำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาจำนวนเพิ่มมากขึ้นในทุกๆ ปี

นอกจากนี้ จากการศึกษาพบว่าในพื้นที่ชายหาดชะอำยังมีปัญหาพื้นฐานหลากหลายด้าน อาทิเช่น ค่าใช้จ่ายสำหรับนักท่องเที่ยวมีราคาสูงขึ้นในช่วงวันหยุด และช่วงเทศกาล การจัดการขยะยังมีปัญหาในช่วงที่นักท่องเที่ยวมีปริมาณมาก ระบบการคมนาคมและขนส่งสาธารณะยังไม่มีประสิทธิภาพมากพอ ขาดการออกแบบพื้นที่ตามแนวอารยะสถาปัตยกรรม หื่อน้ำสาธารณะมีน้อยและนักท่องเที่ยวยังไม่รู้ว่ามีห้องน้ำตรงจุดไหนบ้าง ขาดการพัฒนากิจกรรมเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว (กิจกรรมมีน้อย, ที่มีอยู่มีราคาสูง) ขาดการประชาสัมพันธ์และขาดการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวระหว่างชายหาดชะอำและสถานที่ท่องเที่ยวอื่นๆ ในชะอำ นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติลดน้อยลงในช่วง 2-3 ปีที่ผ่านมา ดังนั้น การพัฒนาชายหาดชะอำ จังหวัดเพชรบุรี จะต้องมีมาตรการในการควบคุมค่าใช้จ่ายสำหรับนักท่องเที่ยวที่มีราคาสูงขึ้นในช่วงวันหยุด และช่วงเทศกาล การจัดการขยะในช่วงเทศกาลและวันหยุดยาว เพิ่มขนส่งสาธารณะระหว่างสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ ออกแบบพื้นที่ตามแนวอารยะสถาปัตยกรรม เพิ่มจำนวนห้องน้ำสาธารณะและประชาสัมพันธ์ให้นักท่องเที่ยวรับทราบ การพัฒนากิจกรรมเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว เพิ่มการประชาสัมพันธ์ในช่องทางสื่อต่างๆ และที่สำคัญที่สุด คือ การพัฒนาการท่องเที่ยวควบคู่ไปกับการรักษาสิ่งแวดล้อม ให้อยู่บนพื้นฐานหลักการเที่ยวแบบยั่งยืน ด้วยการส่งเสริมการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวให้สมบูรณ์มากที่สุด และการดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยวในขอบเขตของความสามารถของธรรมชาติชุมชน ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมและวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชนต่อกิจกรรมการท่องเที่ยว และการจัดการการท่องเที่ยวจะต้องเกิดการประสานความสมดุลระหว่างความต้องการทางเศรษฐกิจ การคงอยู่ของสังคม และการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

ข้อเสนอแนะ

1. หน่วยงานภาครัฐควรเข้ามาศึกษาศักยภาพของพื้นที่อย่างจริงจัง
2. ควรศึกษาพฤติกรรมและความคาดหวังของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ
3. ควรพัฒนารูปแบบกิจกรรมในพื้นที่ให้มีความต่อเนื่องที่จะทำให้นักท่องเที่ยวอยู่ท่องเที่ยวต่อนักท่องเที่ยว
4. พัฒนาด้านการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว เพื่อสร้างความมั่นใจให้นักท่องเที่ยว
5. ปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวให้สอดคล้อง และอำนวยความสะดวกต่อการ บริหารจัดการการท่องเที่ยว
6. พัฒนาคุณภาพสินค้า ศักยภาพบุคลากรในพื้นที่ และการบริการด้านการท่องเที่ยวเพราะคุณภาพ สินค้า นั้นถือเป็นภาพลักษณ์ที่สะท้อนถึงอัตลักษณ์ ของท้องถิ่นที่นักท่องเที่ยวเที่ยวเข้าไปใช้บริการ
7. ควรมีการวิจัยด้านการป้องกันผลกระทบสิ่งแวดล้อม ผลกระทบต่อสังคม และผลกระทบจากเศรษฐกิจที่เกิดจากการท่องเที่ยว

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (2558). *การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว*. กรุงเทพมหานคร: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (2554). *ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยว พ.ศ.2555-2559*. กรุงเทพฯ: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
- บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. (2548). *การพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน*. กรุงเทพมหานคร: บริษัทเพรส แอนด์ ดีไซน์.
- พรพรรณ เชิดเสถียร. (2551). *การบริหารทรัพยากรการท่องเที่ยว*. กรุงเทพมหานคร: เอ็ม ที เฟลส.
- ยาภรณ์ แก่นสุข. (2559). *หลักการและแนวทางการบริหารการท่องเที่ยว*. กรุงเทพมหานคร: สุขุมวิทการพิมพ์.
- รัศมี อ่อนปรีดา. (2558). *การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของจังหวัดราชบุรี และสมุทรสงคราม*. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร, 137-140.
- โพสต์ทูเดย์. (2556). *จีดีพีแหล่งสิ่งแวดล้อมหัวหิน-ชะอำ*. สืบค้นจาก <https://www.posttoday.com/social/local/264988>
- สำนักงานจังหวัดเพชรบุรี กลุ่มงานยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด (2560). *แผนพัฒนาจังหวัดเพชรบุรี พ.ศ.2561-2564*. สืบค้นจาก <http://phetchaburi.go.th/phet2/CODE/files/1481864321>